

ŠIBENSKE NOVOSTI

IZLAZI SRIJEDOM i SUBOTOM.
Telefon interurban br. 47.Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin - Šibenik
koja isključivo vrši i odgovara za sve inkasacije.Preplata mješечно Dinara 10. unapred.
Oglasi se računaju po cijeniku.

Broj 38.

Šibenik, srijeda 22. oktobra 1930.

Godina I.

Zakon o likvidaciji agrarnih odnosa na području bivše pokrajine Dalmacije.

Na predlog ministra poljoprivrede Dr. Šibenika, Nj. Veličanstvo potpisalo je 19. ov. mј. zakon o likvidaciji agrarnih odnosa u Dalmaciji. Po tom zakonu postaje vlasnik zemlje onaj težak koji je tuđu zemlju obrađivao zadnjih trideset godina, računajući od dana stupanja ovoga zakona na snagu unatrag. Polazeći s ovoga principa dijeli se sva ta agrarna zemlja, koje ima šezdeset i šest hiljada hektara uglavnom u tri grupe i to:

1. Zemlje sa odnosom nastalim prije 11. siječnja 1878. god.
2. Zemlje sa odnosom nastalim poslije tog dana.
3. Zemlje onih težaka, koji u svemu nemaju više od pet hektara, a ta je površina opterećena sa agrarnim odnosom.

Prema ovim grupacijama određena su svakoj od spomenutih grupa maksimalne otkupne cijene i to;

- I. grupa po hektaru 10.000 din.
- II. grupa po hektaru 20.000 din.
- III. grupa po hektaru 30.000 din.

Unutar tih grupa ima četiri procjembena razreda. Te se od glavnih maksimalnih cijena snizuje u svakom nižem razredu cijena za jednu petinu. Odštetu za zemljišta na kojemu vladaju odnosi prije 11. siječnja 1878. plaća u cijelosti država, a onima, gdje su odnosi uspostavljeniiza tog datuma a traju trideset godina, računajući od dana stupanja na snagu ovoga zakona plaća polovicu država, a polovicu težak u čiju se korist zemlja otkupuje. Ako je težak tuđu (gospodsku) zemlju doček podtežastinu i ako je taj podtežak održao zemlju u obradi trideset godina onda podtežak dobija spomenuto pravo, a težak od podtežaka odštetu za poboljšice učinjene na zemlji. Odšteta vlasnicima isplaćuje se državu obvezama, koje nose sešto posto kamata.

Pomoć zadruzi u Šibeniku.

Između ostalih zadruga ministarstvo poljoprivrede udjelilo je pomoć i Hrvatsko-dalmatinskoj seljačkoj vinarskoj zadruzi u Šibeniku, a koju vode gg. Krsto Milovac i Joso Drezga, u iznosu od din. 80,000.

Zaduživanje seljaštva.

U teretovnici đakovačkog zemljaničnika uknjiženo je od 1. siječnja do 30. rujna ov. g. Din. 11,376.090 duga, a brisano je samo Din. 5,010.744. Nekretnine, koje su se kroz to vrijeme prenosile predstavljaju vrijednost od Din. 38,056.835. Biljega za molbu potrošeno je Din. 248,964. Zadužena lica skoro su ističivo seljaci.

Taksa beogradske općine na dalmatinski kamen.

Općina grada Beograda udarila je taksu od 20 Din. po kvintalu na uvoz dalmatinskog kamena, tako da to znači smrton udarac dalmatinskoj kamenarskoj industriji. Time veliki broj radnika dolazi u opasnost da izgubi posao.

Druža agrarna konferencija u Bukurešti.

Dne 18. t. mј. sastala se u Bukureštu druga konferencija agrarnih država i to: Rumunjske, Jugoslavije, Poljske, Bugarske i Mađarske, a posmatrače poslale su Čehoslovačku i Španjolsku. Konferencija će raspravljati o krizi poljoprivrede u Evropi. U vezi s time izabran je pet odbora: odbor za izgradnju pravila o međunarodnoj agrarnoj organizaciji, odbor za racionalizaciju u vezi s ruskim dumpingom, odbor za veterinarstvo, odbor za poljoprivredni kredit i odbor za unovčenja proizvoda.

Sukob žandarma i sumnjivih lica kod Kranja.

Između dva žandarma i 3 sumnjiva lica na putu prema Kranju došlo je do borbe, u kojoj su obe žandarma ranjena, a jedno od sumnjivih lica ubijeno. Drži se, da su oni sumnjivi ubili carinskog blagajnika u Ljubljani Pantelića.

Sjednica Općinskog Vijeća.

U ponedjeljak u 10 sati prije podne općinski načelnik g. Dr. Smolčić, stvorio je sjednicu općinskog vijeća. Od općinske uprave sjednici su prisustvovali g.g. Vlade Kulić, Dr. Mile Iljadica, Pio Terzanović i Frane Trlaja. Prisutan je i dovoljan broj općinskih vijećnika, težaka mnogo više nego gradske gospode.

Glavna interesantnost ove sjednice imala je da bude debata oko općinskog proračuna za 1930. god. Vladao je veliki interes kod publike koja je prisustvovala u velikom broju.

Sama debata tekla je prilično raspršana i nikako nije stajala na onoj visini, na kojoj bi imala da stoji. Publika, a i općinski vijećnici, ostavili su dvoranu sa brdom nerazčlanjenih cifara u glavi, razočarani, jer su se opravdano nadali, da će od starih matadora naše komunalne politike čuti mnogo bistrije stvari, tim prije, jer se stalno apostrofirao neki preporod u komunalnom životu. Dok na samoj sjednici ispoljila se ona narodna mudra izreka: „pleti kotac kao i otac“. Mi smo za relativno poštivanje tradicije, ali nismo toliko konzervativni tradicionalisti, da bi se mogli saglasiti sa tako lošim podražavanjem tradicije, već smo mišljenja, da bi sa lošom tradicijom trebalo prekinuti, pa makar se to bolno taknulo nekih pojedinaca, koji bi mogli i saini uvidjeti da to nije pravi put kojim se može doći do ostvarenja velike iluzije, a možda i fraze: „Šibenik se razvija i ima da postane jaki, privredni i industrijski centar“.

Tok sjednice

Prije prelaza na dnevni red opć. vijećnik g. Dr. Medini podnosi prešni predlog u kojem obrazlaže, da treba proslaviti dan 13. juna 1931. kao desetgodisnjicu oslobođenja ovih krajeva, na taj način, da se podigne spomenik blagopok. Kralju Petru za vrijed vladanja je izvršen akt oslobođenja.

Dr. Smolčić referira da se je vijeće zadnji put sastalo prigodom posjeta predsjednika vlade generala g. Živkovića u svečanu sjednicu, na kojoj su predsjedniku vlade izložene sve potrebe grada Šibenika.

Dalje načelnik nabraja sve važne događaje, kod kojih je općinska uprava zastupala općinu. U prvom redu ističe konferenciju članova kr. vlade, na kojoj je g.g. ministrima predloženo sve ono što liši narod. On smatra ove konferencije vrlo korisnim i nuda se, da će se one ponoviti.

U daljnjem govoru ističe da je u našem gradu održan kongres pravoslavnog svećenstva, doček liječnika na putu za sveslavenski kongres u Splitu, izlet želježničara, svečanu proslavu promjene zastava u vojnim jedinicama, proslavu obiteljnice, kad je država proglašena Jugoslavijem i prenos kostiju vladike Nikodima Milaša. G. Dr. Smolčić ističe veliki značajni rad ovog naučenjaka, pa poziva prisutne da kliknu: slava Nikodimu Milašu!

Kao glavni događaj u komunalnom životu Dr. Smolčić ističe, da je kupnja kuće Matiazzii gotova čijenica. Vlasnik kuće je isplaćen, a kuća je postala općinsko vlasništvo. Dalje načelnik je rekao, da je definitivno kupljen i fond za gradnju carinarnice.

— Osobita pažnja je posvećena osnovnoj nastavi na selima. Dovršene su četiri osnovne škole i predane nastavi, i to: u Crnici, Biličama, Boraji i Kruševu. Za otvor ovih škola ide osobita hvala samim seljacima, a naročito onim iz Kruševa, koji su uložili mnogo

go truda, da se škole dovrše. U gradnji su škole u Dubravi i Vrpolju, a nastaviti će se i dalje sa izvadnjem školskog programa općinske uprave.

Od oschite je važnosti i otvor trgovачke škole, koja ima zadaću, da odgaja zdrav i sposoban trgovачki pomladak. Glavna zasluga oko otvora te škole ide opć. predsjedniku g. dir. Ježini.

Debata o dnevnom redu

Nakon referata načelnika g. Dr. Smolčića prelazi se na I. tačku dnevnog reda: *Konačni račun za 1929. godinu.*

Općinski tajnik g. Dr. Despot čita pojedine stavke konačnog računa, koji se u cijelosti, jednoglasno prima.

Prelazi se na II. tačku dnevnoga reda: *Predračun za 1930. godinu.*

Za riječ se javlja g. Dr. Medini. On ističe veliku razliku u ciframa između predračuna od 1929. i 1930. godine i pita: dali je potreba, da se izdatci povise u tako velikim sumama? Navodi sva davanja, koja će se ove godine svaliti na leđa naših privrednika, koja dosluži zamašnu sumu od 7,000.000 dinara. A kad se ta suma uzme u relaciji sa privrednim stanjem i ovo-

Objava.

Čast mi je objaviti, da sam otvorila bufet tik pošte u kući g. Gajjanovića vis-a-vis gradskog parka. Bufet je i razrednji a snaiđeren je delikatesama, svježim sarajevskim pivama, stolnim i deserternim domaćim viniima, likerima i bezalkoholnim pićima.

Vazda svježi maslac i sir ementaler i trapiski sve uz reklamne cijene.

Preporuča se vlasnica
Draga Boras.

godisnjim općinskim proračunom onda se vidi, da je općinski proračun irealan i nemoguć. Privredna produkcija je pala za 80% od normalnog stanja. Nastala je opća pauperizacija svim slojevima građanstva, jer tereti, koji se namaju privredi ne odgovaraju privrednoj snazi. Kad se uzme u razmatranje da čitav prihod privrede u općini, uračunavši produktne troškove ne prelazi cifru od 6,000.000 dinara, onda je proračun nerelaan, jer izvori iz kojih se onima crpsti nisu u mogućnosti da ni približno pruže onoliko, koliko općinska uprava traži u proračunu. Tereti su potrebni, ali relativni. Danas se mi svega odričemo. Prolazimo sa najmanjim izdatcima. Radi takovog stanja nismo kadri da podnesemo zajmove.

U svom dalnjem govoru (uz negodovanje opć. uprave) g. Dr. Medini pita zašto se proračun donosi ovako kasno i da nije ništa priječilo, da se donese u pravo vrijeme. Ističe da je to povrijeda zakona.

„Mi smo naredbodavci, a općinska uprava je izvršni organ, pa ne dozvoljavamo, da nas se stavlja pred tako važne zaključke, a da nas se ne pita. Svaki vijećnik mora da bude svijestan za što glasuje, jer nam se to može grdno osvetiti i može doći vrijeme, da to skupo platimo. Pogriješka je općinske uprave da sama rješava sva zamašna i važna pitanja. Kad se sklapaju zajmovi zajam mora biti rentabilan. O tome treba da se čuje čijec građana, jer se to tiče njihove kože, a osobito je trebalo pozvati na

Salamon Drutter -- ŠIBENIK

Prisnjele

ODIJELA, KAPUTA, jasenskih OGRTAČA prvorazrednih inozemskih tvornica. Cipela Hermann-Hirsch. Šešira „Habig“ BorSalino. Rublja Taussig Wien. Francuskih tkauina za dame. Engleskih štofova. UZ NAJPOVOLJNIJE CIJENE. TKO DOBRU ROBU KUPUJE, TAJ JEFTINO PROLAZI!

suradnju mlađe ljudi. Ako se drukčije radi onda to nije na mjestu".

"Mi moramo glasovati za taj proračun, a da nismo imali nikakva učešća u njegovom stvaranju. Radi toga predlažem da se na ovoj sjednici ne raspravlja o proračunu, već da se obrazuje specijalni finansijski odbor sastavljen od građana, opć. vijećnika i mlađih ljudi, koji će ga proučiti i nakon te redakcije podnijeti vijeću."

Govor g. Dr. Medina izazvao je veliko uzrujanje među članovima općinske uprave. A kada je pala riječ i o kuluku razvila se velika larva, u kojoj su svi izdašno učestvovali. Kad se graja malo stišala uzeo je riječ g. Dr. Smolčić. On je visoko dignutim glasom u glavnom rekao:

"Podatci g. Dr. Medini-a nisu tačni. Proračun nije povišen već je snižen i kad se odbiju dvije stavke i to: gradnja carinarnice iz kalderminskog fonda i hipotečarni zajam, koji je odobren, proračun izlazi normalan. Čudim se da je g. Dr. Medini imao kuraže reći: nećemo zajam, kad to traže vitalni interesi građa. Šibenik je grad, koji ima veliki zadatak u budućnosti. Kako bi to izgledalo, da ukinemo trgovacku školu i da ne gradimo škole po selima. Nije tačno što je g. Dr. Medini iznio da naša privreda plaća 7 miljuna raznih poreza i priteza već 4 miljuna. A naša privreda vrijedi mnogo više — pedeset, sto puta više. Mi ćemo sve uložiti da grad napreduje. Što se tiče prigovora, da opć. uprava radi samovoljno, mogu odgovoriti, da je proračun bio izložen, pa ako je što bilo za prigovoriti moglo se to učiniti jučer, a ne danas. Vi ste govorili za javnosti, a to nije korektno, jer ste trebali ići sa stvarnim prigovorima. Jedan mali prigovor iznešen je jučer na pred konferenciji i mi smo snizili pritez od 80 na 70%".

"Sve iznešene prigovore ne primam, a najmanje onaj da se odgodji glasanje i da se sastavi neki odbor od raznih mlađih ljudi: Kakovi mlađi ljudi? Mladi nemaju šta da govore".

U najvećoj buci g. Dr. Smolčić završio je svoj govor. Smatrajući da je g. Dr. Medini na njega lično ciljao svojim govorom.

Na njegove izvode replicirao je Dr. Medini istaknuvši da on nije ništa uzeo lično, već da je govorio po svom uvjerenju i načelno. Ištice dobrohotno da su oni članovi jednog te istoga društva. (Jedan od g. opć. vijećnika neprimjetno se ironično nasmijeo).

Nakon te žestre debate opet se prešlo na kuluk, o kome je govorilo više opć. vijećnika.

Kad se je buka stišala načelnik g. Dr. Smolčić stavio je na glasanje predlog Dr. Medini-a koji je odbijen svim glasovima protiv jednoga (Dr. Medini).

Poslije se glasovalo o proračunu koji je jedno-glasno primljen.

Preko drugih tačaka dnevnog reda prešlo se vrlo glatko. Skinute su sa dnevnog reda 6, 7, 10 i 11 tačka, koje se tiču priznanja stalnosti i službujućih godina nekih opć. činovnika.

18 tačka, molba bivšeg opć. tajnika g. D. Sirovica za redovitu mjesčenu potporu odbijena je kao neosnovana.

Prvoj Šibenskoj tekstilnoj tvornici dato je u nalog subvencije oproštenje od taksa od osnutka tvornice do konca 1930. godine.

Pošto su još neke tačke dnevnog reda primljene sjednica vijeća je zaključena u 1 sat po podne.

»PERICA MOJ«....

Lokalna novela.

Drug Perica imao je običaj da glasno razgovara sa samim sobom. Oti se sebi uvijek obraćao riječima „Perica moj“.

— To nema smisla — često sam mu govorio Svi ljudi govore sa samim sobom, ali mentalno. Do godi se da razgovaraju i glasno, ali onda kad ih nitko ne čuje. Međutim, ti to činiš javno, u prisutnosti drugoga. Tako se drugi smiju uza tvoja leđa.

— Znaš, meni se svida ova familjarnost sa samim sobom. Konačno ne mogu sebi reći „dragi gospodine“ ili „gospodine Perica“. „Perica moj“ to je simpatičan apelativ. Šta ne?

Jednoga dana drugu Perici dogodila se nesreća, nesreća, koja zadesi, više ili manje, svakoga čovjeka. Zavrtjela mu mozgom gospodica Marry. (Ovakovih imena ima i u Šibeniku.) Vitka i dražesna gospodica Marry. On, koji je tvrdio, da su žene za nj samo dvadesetčetvrstna senzacija i ništa više. On, koji je sa mnom jednom sklopio okladu za petstotina dinara, (a zatim razbio okladu) da će na juris osvojiti jednu gospodicu sa madonskim licem, (koju sam ja, usput rečeno, idealizirao) samo da istakne svoju neodolj-

Dolazak i odlazak vlakova u Šibenik.

9.—	13.—	21.15	—.	22.35	↑	ZAGREB	↑	5.50	7.40	16.30	—.	19.35
17.47	2.22	5.27	16.02	9.23		KNIN		17.46	23.03	22.46	6.58	10.44
18.34	3.31	6.04	17.27	10.12		DRNIŠ		17.03	22.29	21.36	5.39	10.11
20.31	7.56	7.56	20.31	12.22	↓	SIBENIK	↓	14.45	20.39	18.09	2. —	8.11

Odlikovani Grafički Zavod TISKARA E. VITALIANI I SIN - Šibenik. - Telefon 47. - Cijene najpovoljnije.

10.16	17.01	22.23	↑	SIBENIK	↓	3.42	10.20	18.09
7.30	13.54	19.50	↑	SPLIT	↓	7.29	13.15	22.39

Industrija ribe u Dalmaciji.

Jedna od najglavnijih grana dalmatinske privrede bez sumnje je ribarstvo. Industrija ribe u Dalmaciji može se podijeliti u dvije kategorije, i to u proizvodnju sirovine i preradbu sirovine,

Naša statistika poznaće 15 hiljada ribara, od kojih su oko 1700 po zanimanju, koji se bave isključivo ribarstvom i nikojim drugim zanimanjem, a oko 13.000 privremenih je ribara, koji se uz poljoprivredu bave, a prema pojedinoj godišnjoj dobi, i ribarstvom. Najviše ih broji Šibenik, privremenih, a po zanimanju ima najviše Split, koji je porastac baš uslijed poduzeća Amerikanaca, kao mladog i simpatičnog g. Antuna Viličića iz Bola te iskusnih Šoltana.

Broj ladja na jedra i vesla je oko 5600, a njihova tonaža je oko 11.500 tona. Broj brodova na motor digao se je na 76 sa oko 300 tona tonaže. Vrijednost tih ladja je oko 26.000.000 Din, od kojih ima najviše u Šibenskom kraju, a iza njega dolazi Split.

Interesantne su brojke statistike, koje nam pokazuju vrstu i količinu ribarskog zlata. Vrijednost ribarskog alata je ukupno Din 39.000.000, što svakako predstavlja jednu lijepu sumu, ali još uvijek malenu, uzme li se u obzir, da tim uloženim kapitalom radi 15.000 ribara.

Ulovljeno je svega oko 6.700.000 kg. ribe za vrijednost od Din 52.000.000, pa je rentabilnost — brutto — računajući na Din 100 uloženog kapitala: U Sušaku 113 posto, a po ribaru Din 5.700, a za 1 kg. ribe Din 6. — U Šibeniku 56 posto, a po ribaru Din. 2.400, a za 1 kg. ribe Din. 8. — U Splitu 102, a po ribaru Din 4.300, a po 1 kg. ribe Din 8. — U Dubrovniku 72 posto, a po ribaru 3.000, a za 1 kg. ribe 7.50. U Boki Kolarskoj 175 posto, a po ribaru Din. 7.600, a za jedan kg. ribe Din 10.50. Ove brojke veoma poučno prikazuju rentabilnost, koja je na oko velika, ali ubrojivi, da je bilo dana ribanja prosječno 20 kroz jedan mjesec, pokazuje nam vrlo malu nadnicu koju je pojedinac ribar dobivao.

Spužve su uzduž dalmatinske obale dale proizvodnju od 155.000 komada, u vrijednosti od Din. 560.000, od kojih je prodano 140.000 komada. Tim su se poslom bavili samo ribari iz Krapnja, koji imaju 32 barke, od kojih 10 sa ronilackim aparatima. Lovili su svega: sa ostima 50 dana, a sa roniocima 65 dana. Ti ribari daju i redoviti osobiti kadar ronilaca našoj ratnoj i trgovackoj mornarici, te našim pomorskim gragjevinim poduzećima.

 Sve vrsti naočala mogu se dobiti u drogeriji Vinka Vučića

Ante Frua — Šibenik. Ulica Kralja Tomislava Skladište D. M. C. i TRIDENT konca.

Pozor domaćice! Ulazi se u sezonu, kad se suhomesnati proizvodi najrađe vide na građanskom stolu. U mojoj trgovini suhomesnate robe dobije se sve ono, što u kućanstvu treba uz najjeftinije cijene; Mast na malo i veliko po Din. 22. —

Sve vrsti prvorazrednog suhog mesa uz tvorničke cijene. Čajni maslac neupakovani 44 din kg. na malo. Čajni maslac marke „Zvono“ din 56 1 kg.

Prodajem sve vrsti sireva, a osobito domaći ementaler uz najniže cijene. Preporuča se mušterijama ZORA MAJOWSKY.

Što je sa izgradnjom gata?

Naš novi gat po prilici će i ostariti, a da se neće dovršiti. Kao nekoin bolesniku dolazio je da ga obade bezbroj ljekara, stručnjaka. Čak i jedna komisija sastavljena od predstavnika najvećeg naučnog areopaga — profesora tehničkog fakulteta obašla je to „zidanje Skadra“ i valjda je ona pronašla lijek tom nesretnom mulu, koji već nekoliko godina stisi kô za savjest onih, koji o njemu neće da brinu brigu. Dok se taj fatalni gat ne dovrši mi nemamo u pravom smislu rijeći pristaništa za jedan parobrod jače tonaže. Parobrodi koji tovare bauksit na t. zv. novoj obali moraju stati podaleko od kraja, e da nebi osetili donji dio lađe o morsko dno.

Naši špediteri tuže nam se da i oni, a i naše neuposleno radništvo od toga trpi velike štete. Za ovu izvoznu sezonu oni su dobili velikih ponuda za izvoz raznih minerala preko naše luke, ali jednu ponudu za drugom moraju da odbijaju. To nanosi štetu svima privrednim faktorima u gradu.

Moramo se pitati: Dali netko vodi računa o tom da se ukleti gat dovrši. Što radi trgovacko udruženje, komorski vijećnici, općinska uprava i drugi faktori, koji o tom moraju voditi brigu. Kredit za dovršavanje radova postoji! Dakle? Treba raditi, raditi i raditi!

Pokućstvo
uz tvorničke cijene možete dobiti samo iz mog skladišta, uvijek bogato obiskrbljenog od glasovite tvornice: Rudolf Kaiser, Osijek. Cijena i kvaliteta bez konkurenčije!!!

OTTO GRABOVAC.

vost Don Juana ili Casanove. Takvog „Pericu moga“ najednom obuzeo je osjećaj plasljivosti. U svojoj potpunoj nemoći on napravi glupost, što tajnu srca povjeri drugu Miru, paklenski zlohom drugu Miru. O, „Perica moj“ šta si uradio!

Drug Miro poduzeo je potrebite korake i odmah uđešio sastanak u perivoju, u osam sati uvečer. Ona je došla nasmijana i pružila mu ruku:

— Pa mi se već poznajemo iz viđenja. Dobra večer! . . .

Gledajući one crvene usne, slušajući onaj slatki glas „Perica moj“ osjeti kako ga ostavlja odlučnost i pomisli kako on neće nikada moći izgovoriti ono nekoliko banalnih riječi, koje su potrebne da se izvojni pobjeda. Ona sjedne pokraj njega.

— Vaš prijatelj Miro govorio mi je o vama.

— Miro je divan drug . . .

— On vas mnogo voli . . .

— I ja njega . . .

— Ali, gospodine Perica, recite mi: vi krijete jednu tajnu. To mi je gospodin Miro rekao . . .

Perica skupi svu preostalu odvražnost i reče:

— Da, „Perica moj“ mnogo misli na jednu „malu“.

— Dalje, dalje!

— I „Perica moj“ pita se, dali ova „mala“ bar malo misli na nj. . .

— Ali zašto ne, pa vi to zaslужujete!

Bilo je jasno. Perica se osjećao u devetom nebuh. Ipak, mislio je, ne treba se prenaglići. Sve će se samo od sebe razviti. Za sada bit će najbolje da joj pošalje buket cvijeća za imendan. Naime, Marry je za par dana slavila imendan.

Upravo kad joj je, uoči njenog imendana, poslao kitu lijepih cvijetova dođe k njemu paklenski zlobni drug Miro, vrlo dobro raspoložen.

— Znaš, hoću da ti prvi doznaš novost — reče mu. Danas sam se zaruci sa gospodicom Marry. Ludo je ljubim. Naravna stvar, ti ćeš mi biti djever. Znaš, ona te mnogo cijeni. . .

Kad je Perica ostao sam, obrati se sebi ovim rijećima:

— „Perica moj“ ti si glupan! . . .

Sutradan primi od Marry listić sljedećeg sadržaja:

„Kako ste ljubezni, dragi gospodine. Vaše cvijeće prigodom mojih zaruka vrlo me obradovalo tim, više, što sam jučer slavila i svoj imendan.“

Tada se drug Perica s tugom u srcu, bez komplimenta, apostrofira ovako:

— „Perica moj“ ti si idijot! . . .

Gradska kronika

Brzojav načelnika Dr. Smolčića Beogradu

Prigodom proslave petnajstgodišnjice odbrane Beograda načelnik g. Dr. Smolčić uputio je beogradskoj općini slijedeći brzojav:

Gospodinu Predsjedniku opštine

BEograd.

Proslava petnajstgodišnjice odbrane grada Beograda ispunila je dušu cijelokupnog naroda Kraljevine Jugoslavije radosnim ushitom i srećom velikom. Slavom ovjenčana srpska vojska mala brojem, ali velika junaštvo, vršeći historijski od Boga joj namjenjeni zadatak pokazala je pred 15 godina cijelom svijetu, da je neslomiv topuz kraljevića Marka. Slava mile prijestolnice slava je cijele Jugoslavije. Ispred grada Šibenika i klanjući se pepelu palih junaka kličem: Da živi prijestolni grad Beograd ponos i dika ujedinjene velike Jugoslavije.

21. X.

Dr. Smolčić
gradonačelnik

Izvoz vina u inostranstvo.

Primorska Finansijska Direkcija javlja:

Ministarstvo Finansija Odelenje Poreza depešom 15. X. Br. 75.780/30. saopće da je izvoz vina uz premiju u inostranstvo tržakulima, motojedrenjačama i brodovima, koji nisu u redovnoj plovidbi odobren i izvoznicima će se isplaćivati ova premija, ako pridonošu uverenje izdato od lučkih vlasti u mjestu opredjeljenja, a potvrđeno od naše konsularne vlasti da je vino zaista stiglo u mjesto opredjeljenja.

Čudni natpsi na dućanima. Šećući našim ulicama i gledajući natpise na pojedinim trgovinama naći ćemo na prava jezična čudovišta. Na primjer: N. N. u jestivu ili rukotvorinu, ili opet jedan, svje vrsti, kuriozum jezični: civilno, pomorska — vojna krojačnica i slične jezične nemogućnosti. Kad se vodi o koječemu računu moglo bi se malo i o tome. A i gospoda bojadisari trebali bi da paze na jezik, a ako ga ne poznavaju, prije nego što počnu takav posao, da se barem propitaju i korigiraju.

Naučnicu djevojku 14–15 god. staru, triži se. Obratiti se u tiskari.

Uhvaćen opasan kradljivac.

Općinskoj policiji pao je u ruke Karduni Marko iz Nunića općine Kistanje rođen 1894. godine invalid, jer mjesto desne ruke ima protezu. Uhvaćen je u skitnji, i kad ga je policijski činovnik počeo malo detaljnije da preslušava počeo je da pomalo priznaje zločine koje je u zadnje vrijeme počinio. Po samim iskazima i „poznavanju“ kaznenih paragrafa pruža utisak vrlo bistro glave, koja na svojoj duši mora da ima mnogo što sta, što se kosi sa zakonima o privatnom vlasništvu. Prema priznanju već je kažnjavan nekoliko puta radi krađe, krivog svjedočanstva i drugih delikata, a u zadnje vrijeme zapalio je plast sijena nekom svom prijatelju u Dobropoljcima kod Kistanja i ukrao dva biljca, koje je negdje u Primorju prodao.

Na upit: Što je po zanimanju? Odgovara da se bavi vraćanjem. Bilo ga je svagdje: i u Zagrebu je prodavao novine, i „švercevao“ oružje iz Zadra, i simo i tamo lutajući poput ptice.

Policjske vlasti vjeruju da on mora još koješta da ima na duši pa su ga pridržale u pritvoru dok ne stignu detaljne intorniacije o njemu.

Potreba jačeg svjetla u nekim djelovima grada. Tuže nam se neki građani iz Drage, da je u njihovom dijelu grada rasvjeta vrlo oskudna. A osobito od skladišta drva firme Matačić do tvornice leda. Taj kraj bi trebalo svakako osvijetliti jednim balonom, jer se i na slagalištu bauxita dešavaju stvari koje se kose sa propisima o čistoti.

Nove skretnice na kolosjeku na obali. Mi smo već jedan put pisali o tome, pa su željezničke vlasti dopremile dvije sastavljene skretnice. Znatiželjni smo koliko će one stajati dok se metnu na mjesto gdje trebaju. Nadamo se da će se to dogoditi u najkrće vrijeme, jer su za promet na obali od velike potrebe.

„ILS“ Industrija Liesa — Šibenik. Skladište gradjevnog materijala vis-a-vis željezničke stanice. — Telefon br. 61 i 30 prodaju na veliko i malo uz najpovoljnije dnevne cijene. — Tvornica sanduka.

Bojkotiranje kinematografa. Djaci još i danje „strajkuju“ protiv kinematografa. Treba priznati da se dobro drže, da su solidarni i da pokazuju dobro razvijenu „klasnu svijest“. Nema strajkolomaca. Osim toga, izgleda, da se i građanstvo solidarizira s njima. Tako ova kina na prvoj predstavi (a i na ostalima!) zjevaju prazninom. U jednom kriješti gramofon, a u drugome tužno odzvanjaju disakordi. Međutim kinolovnici ukinuše uopće đačke karte. Mislimo da to nije pametno, a ni za njih korisno, jer trebaju računati s činjenicom da je đaštvo glavna kinopublika u Šibeniku.

Krvava tučnjava na obali.

U pondjeljak desila se krvava tučnjava na obali. Možda je to posljedica novoga vina, koje brzo zavre u žilama, a možda i „profesionalni“ antagonizam. Svakako činjenica je da je općinska policija predvela na stanicu nekoliko krvavih glava, pa ih je pritvorila, da se malo rashlade pa će ih uputiti državnom odvjetništvu, da im dokaže kako je zabranjeno raditi protiv one: što ne želiš sebi ne želi ni bližnjemu svome.

Markoč Gušte po zanimanju krobar uhvatio se u pondjeljak u koštarac sa čitavom četom svojih prijatelja: Čičmirkom Dunkom, Čatlakom Antonom, Jurkovićem Vlčem, Gambetom Blažom i Šenetom Jerom. Mora da su Markočeve boksatske sposobnosti vrlo velike, jer ih je jednog po jednog provukao kroz šake i ostao pobjednik na mezevu. Na policiji se ustanovalo, da su svi pomalo ozlijeđeni, dok Čičmirko nosi i teže ozlede, tako da bi mogao izgubiti i oko. Policija ih je preslušala i predala državnom odvjetništvu.

Tučnjava pred „Težačkom gostonom.“ U pondjeljak na večer zametnula se tučnjava pred „težačkom gostonom“ Ive Baranovića između dva linarska radnika zaposlera kod g. Petra Kolombo. Josip Panjević iz Vukovara i Drago Jovanović iz Tuzle pili su u gostionici i kad su se dobrano nakitili vina zametnute kavgu radi poslova. Kad izadose pred gostonom nastavile tučnjavu, koja je svršila u policijskom zatvoru, a sutra pred strogim licem policijskog komesara.

Promjena u uredništvu „Glasa“. G. Dr. Đorđe Malešević, dosadašnji urednik „Glasa Privredno-kulturne Matice za Sjever Dalmaciju“ imenovan je sudijom u Kninu. Od br. 81. počeo je uredavati „Glas“ g. Dr. Nikola Subotić, ministar n. r.

Kako smo informirani to bi imalo značiti skretanje Matičine akcije na desno, to jest, pobedu konzervativnih nad liberalnim elementima u Matici. Svakako, u koliko stvar odgovara istini, ta će se nova orijentacija brzo odraziti u pisanju „Glasa“.

Stigla velika kolicina štednjaka (sparcharta) kao i peri za grijanje soba iz prve bečke tvornice. Radi reklame prodaje se uz tvorničke cijene. Vrsnoću i kvalitetu može svakog pogledati bez obaveze na kupnju kod

MILAN RELJA trgovina željeznom robom.

Krađa kreveta društva za saobraćaj putnika. Društvo za saobraćaj putnika imalo je u jednoj sobi gradskog muzeja nekoliko željeznih kreveta. Nekom nepoznatom licu izgleda da su se svidili ti kreveti, jer je uzelo dva kreveta, kojim se ne može naći trag.

Sirite „ŠIBENSKE NOVOSTI“

SPORT.

LOKALNI SPORT.

„Jadran“ — Radio stanica 1:1 (1:0).

Nogometne utakmice u Šibeniku, vrlo su zrijetke, pa su i sibenski nogometari presretni kad im se pruži prilika takvu utakmicu pogledati. Doduše mi za sada nemamo nikakav agilan nogometni klub, pa prema tome i ne možemo zahtjevati nemoguće, ali smo za to zahvalni i za ono malo, što nam pružaju naši futbaleri.

U subotu odigrana je jedna takva utakmica u Mandalini na terenu „Radio-stanice“. Iako je bilo lijepih momenata, ovaj susret nimalo nije sličio onim lijepim i zanimljivim, kao što su do sada bile igre „Jadrana“. Započelo se prekrasnom igrom, no nije se dovršilo. „Jadran“ je već u početku gospodar situacije. Half-linija, navala, obrana, sve je na svom mjestu. Radi se odlično i promišljeno i „Jadran“ postiže vodeći goal s kojim završava i prvo poluvrijeme 1:0.

„Jadran“ u drugom poluvremenu, iako dobar, popušta. Smeta mu suđenje pristranog suca. Ovaj sudi dva elera za domaće, ali on iskoristivši samo jednog izjednačuje napokon 1:1.

Igra se još neko vrijeme razvijala normalnim tempom, a onda to nije više bila propaganda za futbal, nego protiv futbala.

Jedan od „Jadranskih“ igrača, faulovan, neučitivo se ponio prema odnosnom igraču. Sudac misleći da se ova uvreda odnosi na njega reagira istim tonom. Uslijed ovog ispada prešli su na igraliste drukeri domaćih i pokazali se vrlo loše pred jedanaest gostiju. Igra je dakako bila prekinuta i to za čitavih petnaest minuta ranije. „Jadran“ se počeo snalaziti i da nije bilo ovog slučaja, igru bi sigurno završio u svoju korist. Ovako je rezultat nerijesen 1:1.

Ne želimo sada nikoga na ovom mjestu kriviti, ali ćemo istaći slučaj kako se postupalo i kako se imalo postupati. „Jadranaši“ su uvjereni u svoju ne-dužnost, a „Radio-stanica“ u svoju. Mi kažemo: po-

Braća Laurić, frizeri — Šibenik. Onduliranje i vodenje, manikiranje. Muški i ženski salon. Stigla vještja frizerka.

grijeli su obojica. „Jadran“ je započeo; igrač, a ni ostali, svoju srdžbu na onakav način nisu smjeli izraziti. Krivino i suca; zašto nije video faul „Jadranovog“ igrača. Kad nije video faul, mogao je čuti uvredu i isključiti zbog npristnosti ponašanja ovog igrača iz daljnje igre. On to nije učinio, već je mislio da se uvreda odnosi na njega ovaj spor zameo još više.

„Jadran“ je mogao znati, da ovim načinom neće ništa postići. Zašto je onda pokušao? „Jadran“ je morao preći preko ovoga, tim više, što je do sada na terenu „Radio-stanice“ uživao dobar glas.

Što je mislila „Radio-stanica“? Zašto je reagirala na ovaj neumjesni i neučitivi izazov? Zašto su morali slijediti primjer „Jadranaših“ igrača? Trebalo se uzeti u obzir, da je „Jadran“ gost, — a gosti se poštivaju.

Zalimo veoma, što je došlo do nesuglasice među starim prijateljima, pa i zatim, što su sibenski športisti riješeni zadnjeg nogometnog uživanja.

Preporučili bi koliko „Jadranu“ koliko i „Radio stanici“ da ovaj slučaj ne shvate najozbiljnije, jer ovakvi ispadci kod nogometnih utakmica nisu ništa neobično.

Momentalno stanje vrlo je loše po oba kluba, jer su se kako kažu „zauvječ“ raskrstili.

Veselilo bi nas, kad bi se prešlo preko ovoga slučaja, pa da uzmognemo 31. ov. mj. na slavu Ra-

Naša prava

Kolin'ska CIKORIJA

tne Mornarice, opet vidjeti, na zelenom polju, oba kluba prijateljski raspoložena.

Nadamo se da nas ni jedni ni drugi ne žele riješiti ovog malog, no ipak nekog uživanja.

Ako su športisti, nadamo se da toga neće dozvoliti. Svi športisti nastoje svoju granu što više proširiti. Ako ovako ostane, što ne vjerujemo, u našem gradu za sada jenjava futbal — a to je šteta!

— ero —

„J. Felicinović:

Socijalno pitanje“

Izdao Svez kršćanskih socijala u Zagrebu.

Dodata nam je slučajno ruku knjiga J. Felicinovića pod gornjim naslovom, pa smo je pročitali. Knjiga je napisana u duhu kršćanske socijalnosti (ne socijalizma!), a prema Olgati-eva originalu: „La question sociale“.

„Danas smo već svi bez razlike socijalisti“ — rekao je pred pola stoljeća Sir William Harcourt.

Danas bi mi mogli reći, da smo svi bez razlike socijalistički teoretičari. To je posve razumljivo, jer je socijalni problem obilježe našega doba. On je kulturni politički i gospodarski leitmotiv svijeta. O tome leitmotivu postoje razni idejni sistemi obzirom na njegovo rješenje. Jedno takovo rješenje, koje zastupa kršćanski socijalni pokret, iznešeno je u gore spomenutom djelu.

Treba odmah reći, da knjiga ne predstavlja никакav kritički prikaz o razvoju socijalne misli, nego analizira razne ekomske ideologije, samo da im može donijeti kontradikciju. Alfa i omega ove knjige je enciklika pape Lava XIII. „Rerum novarum“ („O stanju radnika“).

Pisac bi htio da papa Lava XIII. prikaže ocem socijalne kršćanske ideje. Međutim poznato je, da se kršćanski socijalni pokret javio mnogo ranije, i to kao reakcija na marksizam. U vrijeme Marx-a crkva se osjetila ugroženom od navale njegovih ekonomskih teorija. Do tada crkva je, može se reći, imala negativno stanovište prama gospodarskoj strukturi društva. (Reformacija je imala za ishodište prodavanje „bonova“ za oproštenje grijeha.) Marx je odvraćao masu od crkve, a crkva je htjela da odvrati masu od Marx-a. Tako je ona za otrov pronašla protuotrov u formi kršćanskog socijalnog pokreta. U prilog tome, da je kršćanski socijalizam nastao kao reakcija na marksizam, govori činjenica, što se u Njemačkoj odmah formirao u protestanski i katolički tabor. Osim toga, u knjizi se ne spominje ni preteča kršćanskog socijalnog pokreta Saint-Simon sa svojim djelom „Nouveau Christianisme“.

Za kritiku znanstvenog socijalizma u ovoj knjizi ne može se reći, da je kritička. Između ostaloga nalazimo i ovu neozbiljnju stvar:

„U Zagrebu će možda svi htjeti stanovati na Jelačićevom trgu, a nitko u Kustosiji. Što onda? Zar će trebati srušiti kuće, da se sagrade sve nove i jednake? Ili će se socijalistički stambeni ured poslužiti kockom, da razdijeli stanove? (Str. 164 — 6.)

Kao najsjretnije i najidealnije rješenje socijalnog pitanja pisac predlaže obnovu starih cehova na vjerskoj bazi. Dakle vraćanje u srednji vijek! Zašto, onda, ne bismo poprimili i ostale rekvizite srednjega vijeka?

Ova knjiga namijenjena je hrvatskim đacima i radnicima. Nekome od njih može, se čitajući ovu knjigu, dogoditi ono, što se dogodilo Gjalskijevu Janku Borislaviću, koji je proučavajući teologiju svršio u — ateizam!

BOŽANSTVENA KOMEDIJA - PAKAO

sa 76 ilustracija slavnoga Dorë-a, 364 strane formata 35/27 cm. Preveo prof. Stj. Buzolić. — Uvezano u zlatu Komad Din. 100. Kod naručbe od 5 kom. 25% popusta.

Na otpitku po Din. 20. — mjesечно.

Naručuje se kod: Tiskare E. Vitaliani i Sin. Šibenik

POZOR! POZOR!

CIJENJENE MUŠTERIJE

Čarapama snižene cijene od 5 do 10 dinara po paru.

Stigao veliki i bogati izbor muških, ženskih i dječjih čarapa.

A. VUKOREPA
ŠIBENIK

POMODNA TRGOVINA

MALI OGLASNIK

Cijena do 20 riječi 10 dinara, svaka daljnja riječ 25 para.

Kupio bih kuću sa dućanom podesnu za vođenje trgovine u centru grada. Posrednici isključeni. Ozbiljne ponude slati na adresu: Marko Vidović z. p. Ružić — Druš.

Filtar za ulje, njemački proizvod prodaje se reflektanti nek se obrate upravi.

Tasu (gvantijeru), od srebra, malu, traži se obratiti se u Upravi.

Reflex-foto aparat „Ernemann“ i „Wega“ povećalo, sve kao novo sačuvano, prodaje se vrlo umjerenom cijenom, obratiti se upravi.

Električna brusiona Ivan Bastjančić Šibenik. Prima i izvrsuje sve spadajuće radnje — za brušenje garantiram. Popravljam se kisobranit. Prodaja bicikla te spadajuće dijelova. Sve uz najpovoljnije cijene.

Traže se dvije sobe prikladne za školu stranih jezika, po mogućnosti primerno ili I. kat. Reflektanti neka se obrate kod: g. A. Sisgoreo, čin. Ljubljanske Kreditne Banke — Šibenik.

Philips radio aparati za gotovo i na otpлатu kod ovlaštenog prodavača knjižara FILIP BABIĆ ŠIBENIK. — Tvorničke cijene.

Tražim stan sa 4 sobe i ostalim nuzprostorijama. Obratiti se u Upravi.

Unajmljuje se dučan, jedna velika konoba i dvije prostrane magaze na bijepom položaju uz cestu. Obratiti se upravi lista.

Veliki automatični kantar (vaga) do 10 kvintala, tvrdog drveta i željeza, potpuno ispravno, prodaju se. Obratiti se tiskare E. Vitaliani i Sin.

Unajmljuje se dvi sobe sa klozetom i nuz prostorijama na prvom spratu u centru grada. Za potankosti obratiti se na upravu.

Medjunarodno
otpreništvo

Josip Jadronja
ŠIBENIK
(DALMACIJA)

50 komada Osmrtnica dobivajuse kod tiskare E. Vitaliani i Sin za Din. 40.— pa na dalje.

S
I
B
E
N
I
K

Š
I
B
E
N
I
K

za gospodn... Din 240.- 790.
za dječake 11-16 g. od Din 200.- 420.
za djecu 3-10 g. od Din 110.- 160.
zimski kaputi od ... Din 300.- 750.
blače po ..... Din 89.- 150.

OGLED SLOBODAN
BEZ OBVEZE NA KUPNU.
Samoprodaje u svim većim mjestima!
U ŠIBENIKU PRODAVAONA:

TIVAR ODIJELA

Ulica Kralja Tomislava -- kuća Cefer br. 44.

Pokućstvo

iz centra domaće industrije, Osijeka, dobijete uz konkurentne cijene kod:

Stjepan Karković
ŠIBENIK

ŠIME ANTIC - Šibenik

Trgovina manufakturom robom

Veliči izbor platna za rublje, sefira, oxforda, fraktaža i t. d. uz najumjerenije cijene.

GRGO OLIVARI I DRUGI

građevno poduzeće

ŠIBENIK

Preuzimlje i izvršuje sve vrste građevinskih poslova najsolidnije i najkulantnije.

Obrađuju sve spadajuće tehničke radove, projekte i t. d.

Stipe Zorić, vrtlar

Šibenik

Prodaja svježeg
cvijeća, te raznih
biljka u loncima.

Izradjuje vjenčane bukete
kao i nadgrobne vijence.

Cijena od Din. 60. pa dalje

Posjetnice i zahvalnice 50 komada Din 20.—
na dalje kod tiskare E. Vitaliani i Sin.